

**Remiss av promemorian Krav på rapportering av betalningstider
(N2019/01251/KSR)**

Juridiska fakulteten vid Uppsala universitet har beretts tillfälle att yttra sig över Bolagsverkets utredning (AD 18/2019) av vissa frågor i anslutning till Näringslivsdepartementets promemorian Krav på rapportering av betalningstider (N2017/07725/KSR). Utredningen innehåller vissa preciseringar och förslag i anslutning till det av Näringslivsdepartementet tidigare framlagda lagförslaget. Utredningen och promemorian utgör fortsättningen av arbetet att omsätta Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/7/EU av den 16 februari 2011 om bekämpande av sena betalningar vid handelstransaktioner i svensk rätt. Eftersom det i detta ärende är fråga om genomförandebestämmelser som skall komplettera ett lagförslag, kan detta remissvar hållas kort.

I Bolagsverkets förslag anges att företaget skall kunna föreläggas att vid vite lämna in rapportering om betalningstider. Mot detta finns inget att invända, om väl en skyldighet att lämna in en sådan rapport införs. I förslaget föreslås emellertid också att »den verkställande direktören, en styrelseledamot eller en annan motsvarande befattningshavare« skall kunna åläggas vid vite att lämna in rapporten. Fakultetsnämnden har två invändningar mot detta.

För det första är det tveksamt om skyldigheten att rapportera in uppgifterna bör åläggas den uppräknade kretsen personer. Skall en sådan personlig skyldighet införas, bör den formuleras som ett resultat, nämligen att den verkställande direktören, en styrelseledamot eller en annan motsvarande befattningshavare skall se till att de uppgifter som den juridiska personen är skyldig att lämna enligt lag lämnas in. Det är inte säkert att den utpekade kretsen personer har sådan möjlighet eller ens befogenhet att själva fullgöra uppgiften.

För det andra är uttrycket »annan motsvarande befattningshavare« onödigt vagt. Det bör i sanktionsregler av detta slag framgå tydligt vilken ansvars-kretsen är och en plikt att lämna upplysningar skall inte kunna åläggas enskilda utan att det finns reell möjlighet att fullgöra förpliktelsen som vitet avser.

Sammantaget visar dessa båda invändningar att en utökad möjlighet att ålägga enskilda personer i bolagets ledning skyldighet att lämna uppgifter inte bör införas på det sätt som framförs i Bolagsverkets förslag. Fakultetsnämnden föreslår att denna utökning slopas helt från förslaget.

Som framhållits av fakultetsnämnden i tidigare remissvar i anledning av genomförande av EU-direktivet, är det tveksamt om den föreslagna rapporteringsskyldigheten kommer att ha någon verklig effekt. Som framgår av den rapport av Pärnhem som regeringen själv beställt, är det största hindret mot att korta betaltiderna att småföretag står i beroendeställning mot gäldenären. Om den betalningsskyldiga är ett stort företag och borgenären ett litet företag, gör många småföretagare bedömningen att det är viktigare att försöka behålla goda relationer med gäldenären än att utnyttja de möjligheter som rättsordningen erbjuder för att få betalt snabbare. Förslaget om en rapporteringsskyldighet kommer knappast att förändra småföretagens situation i detta avseende. Det framstår därtill tveksamt om offentlighet kring långa betalningstider gör att småföretag annat än i undantagsfall väljer att inte sluta avtal med ett större företag.

Till detta kommer att det återkommande betonats att det är ett allmänt mål att minska regelbördan för företag. Även om det framhålls i Bolagsverkets promemoria att denna nya rapportskyldighet bara kommer att öka regelbördan för företag helt marginellt, är det viktigt att framhålla att det ändå är fråga om en ökad regelbörda. Införs skyldigheten att rapportera in betalningstider på det sätt som föreslagits, bör enligt fakultetsnämnden mening effekterna av de nya reglerna utvärderas ingående så att det går att fastställa att regelverket lett till kortare betalningstider i den grupp som skall gynnas av att reglerna införs. Visar sig rapporteringsskyldigheten vara verkningslös vid en sådan utvärdering, bör de avskaffas igen. Det bör sättas upp mål för när en sådan utvärdering av regeleffekten skall genomföras.

I övrigt lämnar fakultetsnämnden förslaget utan anmärkning.

Förslag till yttrande i detta ärende har upprättats av professor Torbjörn Ingvarsson. Yttrandet har på delegation avgivits av Juridiska fakultetens prodekanus, docent Hans Eklund.

Hans Eklund